GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 34. **Sambata, 2 Aprile|21 Martiu** **1881.**

Cu *1 Aprile st. v. 1881* se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI"

Rogamu pe on. Domni preuumeranti ai fòiei nóstre, a càrora abonamentu espira la finea lui Martiu a. c. a grabi cu reinoirea lui, cá espeditiunea fóiei se li se póta face regulatu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Esemplare complete dela inceputulu anului 1881 se mai afla.

Brasiovu 2 Aprile/21 Martiu.

Cum mai mergu lucrurile in interiorulu monarchiei austro-ungare? La ce ne mai potemu asteptá pentru viitoriu? Dàrile vedemu cà se urca mereu, dér' óre nu ni se va mai dá nici-o imbunatatire in schimbulu mariloru sarcine, ce trebuie se le purtamu? Asia se intréba adi suspinandu pacinicii cetatiani, cari sciu cà de doue ori doi e patru si déca cineva platesce mereu are dreptu a asteptá se si capete ceva in schimbu.

Cetitorii nostri negresitu voru fi cugetatu nu numai odata asupra intrebariloru de mai susu. Tóte teoriile de statu nu se potu sustiené fàçia de sentinti'a mintii sanatóse, care dice: déca muncescu si aducu jertfe, am dreptu a cere se fiu impartasitu si la folósele, cari resulta din munc'a mea.

Nu credemu cà esista unu singuru omu cugetatoriu la noi, care se nu fi semtitu cà cestiunea de natiunalitate in Ungari'a este totodata si o cestiune economica de primulu rangu. Suprematí'a maghiara nu ne ameniutia numai limb'a natiunala, ci ne desbraca si de folósele, de cari amu fi in dreptu a ne bucurá cá de unu resultatu alu muncei nóstre.

Este naturalu prin urmare, cà fiindu in jocu esistenti'a nóstra nationala si economica totodata, trebue se ne intereseze in gradu mare totu ce se petrece in interiorulu monarchiei. Lumea s'a dedatu se judece situatiunea Ungariei in legatura cu a Cislaitaniei si vice versa. Acést'a va fi pêna candu va esistá uniunea reala dualistica intre ambele tieri.

Ei bine, curentulu favorabilu egalei indreptatiri a natiunalitatiloru se sustiene in Austri'a, cu tóta opositiunea Nemtiloru centralisti, si acést'a este unu faptu fórte imbucuratoriu si pentru natiunalitatile asuprite din tierile corónei S-lui Stefanu, càci déca va invinge ide'a impacarei in Cislaitani'a, nici Ungari'a nu-i va mai poté resistá.

Se asigura cà comitele Taaffe posede si acuma cá si mai inainte deplin'a incredere a monarchului. Cabinetulu austriacu se silesce de a continuá rolulu unui guvernu, care avendu de scopu restabilirea pacii intre popóre, voiesce se sté peste partide. Pêna acuma ce e dreptu nu prea ia succesu comitelui Taaffe acestu rolu, dér' l'a feritu celu puçinu de a-si perde cu totulu balanti'a, si acést'a este unu succesu pentr'unu ministru-presiedinte austriacu.

Este cu atàtu mai greu pentru comitele Taaffe a se sustiené intre doue curente asia de puternice cá curentulu germanu si celu slavu, cu càtu nu se póte evitá cá politic'a interióra se nu caramboleze cu cea esterióra.

In privinti a acést'a este fara indoiéla celu mai salutaru acelu principiu, pe care l'a adoptatu guvernulu austriacu si dupa care nu esista medilocu mai bunu spre a se consolidá in intru si a paralisá inriuririle periculóse din afara, de càtu impacarea tuturoru natiunalitatiloru din monarchia.

Eata ceva ce recomenda adi mai multe foi austriace Ungariei, in specialu cu privire la Romani. Aceste foi dau adeca Maghiariloru sfatulu cá se multiamésca pe Romanii din tierile corónei S-lui Stefanu prin dreptate si prin satisfacerea trebuintieloru loru, càci in casulu acest'a nu va fi temere cá „ideile centrifugale se prinda radacini intre ei." Acestu sfatu nu mai are lipsa de comentariu, elu este basatu in natur'a lucrului si nu scimu ce 'lu póte justificá mai multu, fric'a de noulu regatu romanu séu ami iti'a càtra acestu regatu, care se presenta adi guvernului austro-ungaru cá o esigentia a prudentiei politice. Déca voimu se traimu in buna intielegere cu Romani'a nu potemu se maltratamu si se calcamu in peciòre la noi acasa elementulu romanescu. Asia trebue se ratioueze astadi ori-ce barbátu de statu austro-ungaru.

Intr'aceea la noi se lucréza pêna acuma numai totu in desavantagiulu ear' nimicu in folosulu natiunalitatiloru nemaghiare. Inse, díce proverbulu: tóte mergu numai pêna la unu locu. Asia ni se pare cà si cu politic'a de maghiarisare amu ajunsu pe la sfêrsitu.

Interessele statului reclama totu mai multu o politica amicabila façia de popórele, cari traiescu in acestu statu si cari contribue cu averea si cu sangele loru la sustienerea lui.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Suntemu fericiti — scrie „Press'a" din Bucuresci — de a vedé cà B e l g i 'a, acést'a tiéra amica, care a dobênditu unu locu atàtu de insemnatu, prin civilisatiunea si munc'a s'a, intre statele europene, care ne servesce cu atàtu dreptu cuventu de mode'u in mersulu nostru spre progresu si civilisatiune, a fost c e a d 'a n t a i a putere, care a salutatu si a r e c u n o s c u t u n o u l u R e g a t u r o m a n u. Nu cu mai puçina fericire vedemu, cà opiniunea publica din tóte Statele mari ale Europei, din Françia, Angli'a, Austri'a, Itali'a, Germani'a, se prounutia cu convictiune, si putemu adaugá cu putere, in favórea noului Regatu romanu.

Burs'a din P a r i s a salutatu noulu Regatu alu Romaniei prin o urcare de 2 franci in cursulu Rentei Romane 5 la suta, care a inchisu la 84 fr.

Eri séra, la concertulu Quirinalului in R o m 'a d. C r e t i u l e s c u, ministrulu plenipotentiaru alu Romaniei, a primitu càldurósele f e l i c i t a r i ale ministriloru, diplomatiloru si ale unui mare numeru de ómeni politici pentru proclamarea Regatului Romaniei.

Diarele anglese si mai cu osebire „Times" si „Standard" discuta intr'unu modu favorabilu p r o c l a m a r e a r e g a t u l u i R o m a n i e i. „T h e T i m e s" dice: „Puterile apusane, doritórie numai de a vedé intarindu-se stabilitatea in Europ'a orientala, voru interpretá asociarea Romaniei la famili'a regateloru europene cá unu semnu de vointia a noului regatu, de a afirmá inaintea Europei capacitatea s'a de a a-'si aperá libertatea si de a aretá, cà spad'a Romaniei comptéza in lume. Va remané acum Romaniei de a demonstrá cà póte cultivá artele pacii totu atàtu dè bine, cá si p'ale resbelului."

„Jurnalulu de St. Petersburg" (oficiosu) scrie: „U r à r i l e c e l e m a i s i n c e r e a l e R u s i e i sunt asigurate R o m a n i e i in nou'a esistentia cá Regatu, dér' nu esistu drepturi fara datorii cá corolarii. Este permisu a sperá, cà guvernulu Romaniei se va petrunde din ce in ce mai multu de obligatiunea ce'i incumba de a se aretá membru utilu si activu alu marei familii conservatórie, numita „Europ'a monarchica", si cà va face totu posibilulu seu spre a impedicá teritoriulu romanu de a servi de asilu bandei internationale, care ameniutia securitatea tronuriloru si prosperitatea natiuniloru."

In Scupcin'a s e r b é s c a a avutu locu dîlele trecute desbaterea relativa la d r u m u r i l e d e f e r u, care a fostu aprópe se dè ansa la o rescóla. Celu din urma oratoru, professorulu Nicolajevici, dîse, „cà pentru Serbi'a ar' fi mai de lipsa a cumpara p r a f u s i p l u m b u pentru u l t i m u l u m a r e r e s b o i u o r i e n t a l u, care va isbucni in curêndu. Serbi'a este celu d'antaiu representantu alu popóreloru balcanice (?) si ea trebue se elibereze pe toti fratii sei cei asupriti, fiá ei a s u p r i t i d e t u r c i o r i d e a u s t r i a c i! Incarcarea poporului cu dari pentru scopuri de drumu de feru este o tradare contr'a Serbiei." In urm'a acestei vorbiri se escà in sala si pe galerii unu asurditoriu tumultu. Studentii, ce se aflau pe galeria, incepura se faca sgomotu mare; o parte din ei alergà pe strada si incepù se atîtie poporulu, p e n t r u a m e r g e a s u p r 'a S c u p c i n e i. Multimea incepù se dè asaltu asupr'a camerei si a fostu aprópe se bata gendarmeri'a, ce era de paza, deórace radicalii din camera cautau din laintru se inlesnésca intrarea multimei, pentru cá se sparga adunarea. Dupa ce 'i succese inse gendarmeriei se respinga celu d'antaiu asaltu, rauindu pe mai multi din asaltanti, multimea incepù se arunce cu petri in ferestrele camerei si in puçine minute nu mai erá nici unu ochiu de ferêstra intregu. Linistea s'a pututu restabilí numai dupa venirea militiei careia i-a succesu numai cu greu se imprastie multimea, ce se adunase. Votarea s'a pututu face numai a dou'a di, sub scutulu puterii armate. Din causa, cà numerulu radicaliloru in Belgradu este fórte mare, se astépta reinoirea de asemenea revolte; si acést'a cu atàtu mai multu, cu càtu ei paru a lucra dupa unu planu, care este indreptatu nu numai contr'a actualului ministeriu conservatoriu, ci si contr'a dinastiei principelui Milan.

Press'a e l v e t i a n a a inceputu o curagiósa l u p t a c o n t r 'a a m e n i n t i a r i l o r u, ce a facutu independentiei republicei dilele trecute „Agenti'a russa", din caus'a nihilistiloru, ce afla adapostu pe ospitalulu ei pamentu. Mai multe diare observa, cà guvernulu rusescu intretiene in Elveti'a unu mare numeru de politisti secreti si ca tramisulu russescu d-lu de Hamburger ar' trebui se probeze guvernului federalu anume, care crima a fostu pregatita pe pamentu elvetianu.

„N. Züricher Zeitg." dice: „Unu cuventu ce vine desu inainte in gur'a catoliciloru: „Qui mange du Pape, en meurt" se póte aplica la Elveti'a. Aduca 'si aminte ómenii, care a fostu acum 30 de ani resultatulu finalu alu amenințiariloru de interventiune venite asupr'a Elvetiei din partea Françiei, Austriei, Prussiei si Russiei? Ei bine a fostu resolutiunea din Februariu in Paris, si d i l e l e d i n M a r t i u in Vien'a si Berlin! Noi façia de puterile cele mari, cari ne incungiura, suntemu pe deplinu conscii de slabitiune, nóstra; nu suntem inse mai puçinu conscii de b u n u l u n o s t r u d r e p t u, a stá in mijloculu celorlalte state suverane cá statu independentua éra nu cá unu statu, care traiesce numai din grati'a altor'a; totu atàtu de conscii suntemu si de radiemulu, pe care putemu conta in casulu, candu ar' voi unu statu mai puternicu se esercéze o siluire asupr'a nóstra. Acela, care voiesce se redice man'a pentru a lovi pe Elveti'a, se cugete, déca cumva lovitur'a,

ce voiesce s'o dè altuia, nu va cadé mai antaiu asupr'a s'a propria!"

Dela P e t e r s b u r g se telegrafézа cu dat'a 1 Aprile, cà unu u c a s u i m p e r a t e s c u ordona, cá fiacare din cele 228 cercuri ale capitalei russesci se aléga càte unu representantu. Fiacare proprietariu de casa si toti càti inchiriaza o locuintia pe unu anu intregu au dreptulu electoralu activu si passivu. Alegerea s'a efectuitu in 1 Aprile d. a. Se dîce, cà acést'a mesura ar' fi fost pregatita inca de càtra reposatulu Tiaru.

Siefulu terroristiloru rusi H a r t m a n n a adresatu d-lui R o c h e f o r t o epistola, in care i spune: Cà inca in 1879 se suscitase cestiunea de a-se s u b m i n á s t r a d e l e P e t e r s b u r g u l u i. Inse pedeci insurmontabile au paralisatu scopurile aceloru, cari facusera planulu de subminare. Déca se sapá numai patru metri in adêncime, numai decàtu se dá preste apa si astfeliu lucrulu devinea impossibilu. Earn'a, fiindu-cà frigulu dà terenului o soliditate sufficienta, este cu putintia o astfeliu de intrerupere. Atunci inse eram pripiti si de aceea am hotaritu se aruncamu in aeru palatulu de érna." „Dinamitulu nostru", continua nihilistulu, „a fostu esaminatu intr'unu laboratoriu militaru din strainatate si a fostu aflatu mai cu efectu si compusu cu mai mare ingrijire decàtu renumitulu dinamitu alu lui Nebel."

Preotîmea romana in strimtóre.

Selagiu 10 Martiu a. c.

Tristulu trecutu alu natiunei romane dovedesce, cà preotîmea romana a fostu aceea, care n'a lasatu sè se stinga cu desevêrsire schintéu'a de viétia din corpulu natiunei. Pe tempulu neomenósei persecutari a natiunei si religiunei romane archiereii romani, suferindu totu feliulu de umiliari, persecutiuni, ma si martiriu, dau celu mai stralucitu esemplu, cum trebue sè stè romanulu pre lenga natiunea si religiunea s'a; mai tardiu, candu persecutiunile, multiamita protectiunei casei habsburgice, au mai perdutu din violinti'a loru si romanulu tredîndu-se din letargi'a, in care-lu adêncisera suferintiele secularie, incepù a semti starea umilitória, la care 'lu condemnasera sororile (!) natiuni conlocuitórie, totu archiereii romani au fostu acei-a, cari prin petitiunile loru pentru egal'a indreptatire sustieneáu si nutriáu spiritulu natiunalu; in 1848 totu preotimea romana a fostu motorulu poternicu, prin care schinteuti'a debila, nutrita cu atàta grigia, devenindu flacara, produse dupa sute de ani antaiadata unu actu energiosu si demnu de o natiune; dela 48 incóce, mai pêna in dîlele nóstre, archiereii romani au representatu natiunea, si au lucratu si s'au luptatu pentru drepturile ei. Succesulu debilu nu detrage nimicu din meritulu osteneleloru loru.

Astadi stau trebile altucum.

Usiele deschise in laturi si nepadîte de nimene ale bisericei nóstre; ingerinti'a guvernului asia numitu constitutiunalu si in trebi de acele eclesiastice, de cari n'a indrasnitu a se atinge nici absolutismulu celu mai mare; esploatarea si estinderea influintiei reservate guvernului asupr'a eclesiei nóstre in favorulu utopiei de a magiarisá, carei-a se jertfesce bunastarea statului, fundamentulu regneloru, dreptatea, iubirea de frati si fii ai aceluiasi statu: facu cu nepotiutia ori-ce actiune politica archiereiloru nostri, déca nu voiescu se faca pe cortesii guvernului. Ei suntu siliti a se retrage de totu pe terenulu culturalu, pe terenulu filantropicu si a-si guverná diecesele loru, déca in dîlele nóstre mai póte fi vórba de guvernare sanatósa pre-lenga absolutismu; dér' preotimea pentr'aceea n'a incetatu de a fi unu factoru poternicu in viéti'a nóstra natiunala, ea este si astadi, cá si in trecutu, vétr'a cea calda a natiunei. Ea este luminatóri'a poporului, parafulgeru in contr'a tiranutiloru de pre-la sate, ea ni dà, de-si nu singurii cá-si in trecutu, dér' inca totu cei mai multi si mai resoluti luptatori pentru drepturile nóstre natiunale, ea ni cresce intieliginti'a si ni sporesce numerulu luptatoriloru pentru caus'a cea drépta. Pêna ce sucrescinti'a intielegintiei mirene, mai alesu a functiunariloru, si dintre acestia a celoru mai mari, crescêndu intre elemente straine si incuscrindu-se cu aceste, se impuçina si, precum ni aréta si in dilele nóstre multe si triste esemple, piere pentru natiune, ceea, a preotimei, remane romana.

Preotimea romana este dér' stêlpulu celu mai poternicu alu natiunei romane. Acést'a o sciu bine si acei-a, cari voescu sè innabusiésca, sè paraliseze ori-ce miscare natiunala a nóstra, pentru aceea preotimea romana li-a fostu si li este si astadi, mai multu dóra decàtu in trecutu, ghimpe in ochi. Unde numai potu, micsioréza auctoritatea preotiloru inaintea poporului, 'lu facu pe acest'a sè créda, cà preotulu si dascalulu 'lu despóia (cel'a cu o mertia de cucuruzu, est'a cu aceea, cà móre de fóme) si 'i strica si materialminte.

Nu vediuramu mai anii trecuti, cum respunsera poternicii din comitatulu Satumarelui la actiunea energiósa natiunala, inscenata de càtiva preoti romani demni de acestu nume, cu tarif'a de stóle de pre tempulu fericitei Mariei-Teresie? Nu audimu noi Selagianii murmurulu poporului in contra preotului, care pentru o mertia (veica) de bucate si o dî de lucru, dér' celu multu 2 fl. pe anu, 'i face servitiu la ori-ce tempu si intre ori-ce giurstari periculóse? Si de unde acestu murmuru alu nefericitului si neprecepetoriului poporu? De siguru, cà numai din caus'a sumutiarei acelor'a, cari voiescu sè slabésca pastorii, cá sè ajunga oile negrigite préd'a loru. Nu platescu óre alte confessiuni de diece-ori mai multu preotiloru loru si totusi nu murmura nici nu-si parasescu religiunea?

Si ce facu façia cu aceste acei-a, càroru li-ar' incumbe in prim'a linia se apere preotimea?

(Va urma.)

Vien'a 29 Martiu 1881.

(P r o c l a m a r e a R o m a n i e i d e R e g a t u.) Diarele de Dumineca ne adusera aici scirea acestui insemnatu evenimentu politicu, care va ilustrá pentru tóte vécurile glori'a romana pe paginele istoriei. Da! Romani'a si-a eluptatu acestu titlu de distinctiune in concertulu popóreloru europene prin vitceji'a fiiloru sei. Bravur'a ce a dovedit'o armat'a romana la Grivit'a si Plevn'a i a càstigatu stim'a si respectulu Europei intregi. Prin meritele sale eroice si civilisatórie Romani'a si-a apropiatu simpathi'a tuturoru puteriloru astfeliu, in càtu tóte intimpina cu caldura avansamentulu ei intre natiunile suverane. Laudele, ce i se aducu, din tóte partile, fericitei si gloriósei Regine romane trebue se imple de bucuria si de incredere tóte animile, cari semtiescu romanesce; umbrele eroiloru, cari s'au jertfitu pentru independinti'a patriei loru romane si au muritu inecati de acestu daru, inca capeta in momentulu acest'a viétia.

In façi'a acestui actu de marire si fala natiunala Romanii de aici, indata ce au aflatu vestea in veselitória s'au intrunitu spre a imparti la olalta bucuri'a momentului de mandria, dandu totodata espressiune semtieminteloru loru prin urmatórea telegrama:

„Domnului Vacarescu, maresialu alu Curtii regale in Bucuresci. — Binevoiti a presentá Maiestatii Sale Regelui adres'a nóstra."

„Maiestate! Romanii din Vien'a, intrunindu-se, se „semtu fericiti a salutá in persón'a Maiestatii „Vóstre pe Regele Romaniei. Glori'a strabuna „renviata si-a aflatu astadi sanctionarea s'a for„mala. Traiésca Maiestatea Vóstra! Traiésca Maiestatea „Sa Regina! Traiésca Regatulu Romani'a. Pentru „romanii intruniti: B. G. P o p o v i c i u."

La acestu locu voiescu se accentuezu, cà tóte foile politice de aici fara deosebire de partida au dedicatu articli de fondu in onórea Regatului Romanu, tóte inaltia glori'a armeloru romane din resbelulu ultimu, care a càstigatu tierii independenti'a. Unele dintre ele inse facu reservele loru mai multu cu scopu de a influintiá asupra atitudinei, ce va luá Romani'a cá Regatu. Desi ministrulu de esterne Boerescu a semnalatu programulu dicêndu, cà directiunea politica va remané neschimbata, ele pretindu, cà atitudinea politica a Romaniei in viitoriu va trebuí se iè unu altu cursu mai favorabilu pentru Austri'a (s. e. in cestiunea dunaréna) si ca Romani'a numai respectandu amiciti'a si vecinatatea Austriei, va poté sustá cá Regatu.

Se vedemu acuma, ce dicu foile unguresci. „Hon", fóia oficiósa, trebue sè constate, cà proclamarea noului Regatu in mani'a sciriloru de mai inainte intimpina peste totu loculu primire buna. Opositionalulu „Pesti Napló" arata, cà classificarea nationalitatiloru sta in óre-care legatura cu titlulu celu pórta o tiéra si Domnitorulu ei. Dice mai departe, cà regatele ocupa locu de a dóu'a ordine intre puteri, cá se póta fi primitu inse unu regatu in sîrulu stateloru de a dou'a ordine, trebuie se fia in stare a-'si sustîné insusi independinti'a si a-'si validitá influinti'a intre cele-lalte state. Recunósce, cà Romani'a e destulu de mare, destulu de onorata si tare, cá se póta fi regatu, cà ea singura si-a castigatu independinti'a. Cu tóte acestea „Pesti Naplo" nu vrea se-o numere intre statele de a dou'a ordine pentru cà fara ajutoriulu Europei si amiciti'a Austro-Ungariei Romani'a singura nu 'si-ar' poté sustîné suveranitatea.

Ea remane si de aci inainte putere de a trei'a ordine (buna óra cá principatulu Muntenegrului). Si cá se póta esiste si asia, in loculu primu suntu Romanii chiamati ai aperá corón'a si déca romanii n'ar' fi in stare „ei ungurii, ei séu nime altulu" (és ha a románok nem volnának képesek oltalmazni a koronát, mi magyarok, mi vagy senki.) Va se dîca, nici cu Romani'a nu voru Ungurii egala indreptatire. Regatulu romanu se fia cu unu gradu mai josu cá alu Unguriei si se depinda dela grati'a d-lui comite Lonyay si a br. Ivor Kaas si a intregului personalu dela „Pesti Naplo". Ati mai vediutu idea scrintita cá acést'a?!

Relativu la aceste reserve si reflecsiuni ale diareloru germane si unguresci amu a observá, cà Romani'a va sci respectá amiciti'a si vecinatatea Austro-Ungariei; inse se nu pretinda nimenea dela ea, cá se 'si jertfésca de dragulu veciniloru interessele sale proprie. Se nu se dè uitarei, cà Europ'a nu numai cà n'a sprigiinitu Romani'a pe timpulu resbelului, dér' i-a creatu inca dificultati, pentru cà pêna la intrarea Russiloru in tiéra a tînutu Romani'a intr'o stare nesigura, lasand'o mai apoi in voi'a sortii. Mai puçinu inca decàtu alte poteri au sprigiinit'o p'atunci Austri'a si si mai puçinu Ungari'a. Precum si-a càstigatu asiadér' prin propriile sale puteri independinti'a, Romani'a va sci se si-o conserve si cá Regatu, fara de a mai avé lipsa de ajutoriulu d-loru Lonyay si br. Kaas. d.

D i s c u r s u r i l e.

pronuntiate cu ocasiunea proclamarei Regatului.

In Camera.

(Urmare.)

D. N. F l e v a. D-loru! Acést'a dî este o dî marétia, un'a din acele dile senine, in care ori-ce cugetare romanésca uita neintielegerile, ce au pututu se fia pêna eri in cestiunile cele mici: fiindu-cà in totu-deaun'a Romanii au fost cu totii la unu locu impreuna pe campulu luptei pentru marele interese ale natiunei. Acést'a dovedesce forti'a acestui poporu, micu póte la numeru, dér' mare prin sentimentele lui si prin solidaritatea, care este intre toti fiii lui, in ceea-ce privesce intarirea nationalitatiei sale. Ceea-ce a fost pe campulu de lupta, se presinta si pe campulu politicu acum, cá in tóte ocasiunile, candu partidele disparu si nu se vede de càtu acea unanimitate, care a facutu si va face in totu-decuna mandri'a si puterea nóstra. De aceea eu am primitu cu o deosebita multiumire declaratiunea ce a facutu, in numele partidului conservatoru, onor. d. Lahovari, care a venitu se motiveze votulu seu, pentru a face si de asta data acea unanimitate, pe care totu-deauna o constatamu in asemene impregiurari.

Noi, d-loru, nu facemu astadi de càtu se recunóscemu ceea-ce natiunea a meritatu, ceea-ce Domnulu ei a meritatu, dupa atâtea lupte, dupa atâtea sacrificii. Dinastiele nu sunt implantate in inimele popóreloru prin timpulu lungu, ce au percursu; dinastiile sunt implantate in inimele popóreloru, prin libertatile, ce au respectatu, prin iubirea ce au aretatu pentru popórele, care le-au alesu (aplause prelungite). De aceea, acestu copaciu plantatu pe pamentulu tierei romanesci, este unu arbore cu redacini adênci; càci déca, cum a disu onorabilulu d. Lahovari, anii de lupta ai militariloru in campania contéza indoitu, totu astfelu si anii de gloria si de libertate ai suveraniloru contéza la secoli (aplause unanime si prelungite). Si unulu din titlurile cele mari, ce are la iubirea acestui poporu Domnulu Romaniei, Maiestatea S'a Regele Carol I, este, cà a domnitu intr'unu modu constitutionalu, este, cà a respectatu libertatile poporului, càci aceste libertati sunt adeveratele temelii ale acestei natiuni (aplause prelungite).

Noi astadi nu damu nimicu, nici tierei, nici Domnului, acést'a nu este unu titlu mai inaltu ce capeta, càci in faptu si dupa istoria, dupa traditiunile acestei tieri, Domnulu Romaniei Rege a fost; dér' adoptamu acum unu titlu, care este mai corespundietoru cu titlurile admise in Europ'a monarchica, si me mandrescu, me onorezu, candu vedu, cà chiaru prin acestu proiectu de lege, vechi'a denumire de Domnu remane; si sunt incredintiatu, cà si Domnulu Romaniei Carolu I, Regele Romaniei, este mandru, cà pe lenga titlulu de Rege, ce i se da pentru Europ'a occidentala, i se pastréza si vechiulu si gloriosulu titlu de Domnu, càci acestu titlu dovedesce pastrarea acestui pamentu si alu acestei nationalitati prin libertatile poporului, precum si prin bravur'a si sacrificiele vechiloru nostri Domni (aplause).

D-loru, déca am luatu cuventulu, cá sè vorbescu si eu in acést'a solemna ocasiune, este numai, pentru cá sè declaru, in urm'a cuvinteloru venerabilului nostru presiedinte; cà, déca cei betrani, cari au luptatu pentru acestu poporu,

se simtu astadi fericiti, cà la sfêrsitulu vietiei loru vedu dorintiele loru implinite: noi cei tineri trebue se ne consideramu indoitu fericiti, si se facemu cu acést'a ocasiune omagiulu recunoscintiei celei mai sincere càtre acei betrani din ori-ce partidu, cari au luptatu, au muncitu di si nópte, au suferitu exilulu, pentru cá se ne faca se avemu dile fericite cá cea de astadi in paginele istoriei nóstre (aplause). Totu astfelu, d-loru, credu, cà sunt expresiunea unanima a representatiunei acestei tieri, candu aducu de la acést'a tribuna respectuós'a nóstra recunoscintia Regelui Romaniei, care a dusu cu atàta demnitate, bravura si abnegatiune stindardulu Romaniei pe campulu de resbelu, si care totu astfelu, cu unu religiosu respectu pentru constitutiune, a tienutu susu si neclintitu stindardulu libertatiloru publice in acést'a tiéra (aplause sgomotóse, indelungu repetite). Aceste libertati suut scutulu celu mai putericu alu nationalitatiei, si ori cari ar' fi intre noi neintielegerile, ce ne-ar' divide in discutiunile nóstre de tóta di'a, se luamu si de asta data, cu ocasiunea acestei dile solemne, angagementulu de a fi totu-deauna uniti spre a consolida institutiunile liberale pe pamentulu acestei tieri (aplause prelungite). Se traiésca Regele Romaniei! (aplause prelungite). Se traiésca Regin'a Romaniei! (aplause prelungite). Se traiésca Ión Bratianu, presiedintele consiliului, care a facutu atâtea sacrificii pentru natiune si dobêndirea libertatiloru ei (aplause prelungite).

D. ***N. Ionescu.*** D-nii mei! Nici numele de Regatu, nici faptulu acesta nu este nou in istori'a Romaniloru. Suut siepte secole, de candu intre Carpati si Balcani a resunatu acestu nume de Rege Romanescu. Nu surprindemu dér pe nimeni, pe nici uuulu dintre popórele, care s'au aflatu cu noi in relatiuni séu in lupte, candu astadi, dupa ce am intratu cu bune conditiuni si cu perfecta procedere, in famili'a stateloru europene, luamu o numire, care este mai in acordu cu usurile acestoru state, cu limbagiulu loru. Pentru noi numele de Rege, numele de Regatu, pe care 'lu aplicamu suveranitatei nóstre, nu este astadi de càtu o afirmare mai multu, cà amu intratu in famili'a stateloru europene. Asia vomu fi considerati cá unu statu natiunalu, care numai are nici o lupta de intreprinsu pentru a 'si indeplini inalte ambitiuni suverane; suntemu din punctulu acest'a de vedere in dreptu de a crede, cà nici o dificultate nu va intimpiná notificarea, care se va transmite Puteriloru celoru mari si tutuloru celoru alte state europene, despre indeplinirea acestui ultimu actu alu constituirei nóstre definitive. Nu este dér' unu lucru, care se ne puna càtusi de puçinu in ingrijire, cà trebue se 'lu justificamu altminteri, de càtu prin voturile nóstre cugetate, prin determinarea reflectata, prin solemnitatea deliberata, cari le damu acestui actu. O coróna regala mai multu si nimicu alta.

Candu ne-amu intrebatu, déca indeplinirea acestui actu ar' puté se ne aduca vre-o dificultate, atunci cu totii ne amu respunsu: cà Europ'a cunoscea acést'a inca, de candu ea a venitu cu puterea ei colectiva in contactu cu noi, àdeca dela 1857. Atunci Divanulu ad-hoc din Bucuresci, marginindu-se numai la dorintiele principale si curatu politice ale natiunei, a spusu in a c t u l u e s p l i c a t i v u, cà, admitendu monarchi'a constitutionala, Romani'a vre-a se dè o garantia natiuniloru civilisate, in sinulu càrora doriea se intre, cum cà ea va fi in totu-deauna unu elementu de ordine si de progresu (aplause). Am disu acést'a si neamu tienutu de cuventu. Pêna acum n'amu facutu nici unu actu in mijloculu desordinei si alu sangiuriloru, fiindu cà aci era unu poporu, care avea consciintia de nou'a viatia, la care se renascea (aplause).

La 1866, amu venitu de a dá acestei dorintie o espressiune viua, adica atunci, candu amu alesu o persóna, pe capulu careia sè se puna Corón'a Suverana, si atunci ce amu disu noi Europei? Ce a disu Suveranulu nostru? Ceea ce amu disu noi, era cea mai sigura dovada despre bun'a nóstra credintia, despre sinceritatea cugetariloru si fapteloru nóstre politice. Amu disu: continuamu indeplinirea dorintieloru, de care v'amu rogatu se luati actu. Ce a disu Suveranulu nostru? A disu: astadi soldatu, màne cetatianu, unescu sórtea mea cu a Romaniei, primescu puterea cumu este; càci Elu avea credintia, cà pe capulu tierei si alu Seu trebuiea se vina coróna meritata prin straduintiele leale de a intrá cu cugetu bunu in famili'a europeana (aplause).

D-loru, permitetimi o mica explicare personala, fórte scurta. N'asi fi voitu se aducu persón'a mea aci, fiindu cà nu are nici unu titlu la extrem'a d-vóstre buna vointia: dér' sunt datoru se dicu, cà la 1866, candu eu am combatutu principele strainu, am disu aceste vorbe, constatandu, cà eram in divorginti'a de opiniune cu vointi'a tierei, esprimata prin divanurile ad-hoc, am disu, cà Domnulu strainu, in spiritulu nostru, este independinti'a, este intarirea nóstra in famili'a Stateloru Europené si am adausu, cà de ce nu s'ar poté se fimu si noi statu independentu si se avemu unu Rege? Cuvintele acestea textualu le-am disu atunci: ceea ce s'a pututu pentru Greci'a, se va puté si pentru Romani'a. A venitu or'a se dicemu astadi Europei: amu facutu noi prin noi insine ceea ce voi ati facutu pentru Greci (aplause).

D-loru, nu mai me intindu a vorbi despre bravur'a, ce a desvoltatu poporulu Romanu in luptele pentru independentia; ar' fi a face se vibreze córdele animei d-vóstre odata mai multu, si destulu a resunatu acést'a incinta de unanimele si patrioticele nóstre aplause. Nu pentru acést'a asiu convia eu patriotismulu d-vóstre, cá se ne aretamu mandri, cà curge in vinele nóstre sange de Romanu; dér' asiu vré se scie Suveranulu nostru, adoptatu de tiéra cu atàta sinceritate si indentificatu insusi cu dênsa cu atàta anima, cà Elu, care a crediutu in valórea si virtutea militara romana, se créda si in patriotismulu si civilismulu natiunei romane (aplause). Romani'a moderna nu va lipsi nici odata de lenga Maiestatea S'a Regele Carolu I-iu, fiindu cà Maiestatea S'a inainte d'a fi pusu Coróna Regala pe capu, s'a purtatu cá unu domnu Rege, si astadi nu are de càtu a o primi cá unu presentu, pe care representatiunea nationala 'ilu ofera cu incredere, cá pe unu lucru bine meritatu (aplause prelungite.) Noi respundemu in numele natiunei cu incredere la increderea ce Maiestatea S'a a avutu in virtutea militara romanésca reinviata (aplause).

Dér', d-loru, déca reinoimu noi adi traditiunile nóstre suverane de secoli, suntemu datori de a spune, cà prin acést'a lege, prin acestu actu, Romani'a intielege, cá se fia trecuta in numerulu Stateloru Europene, care s'au regeneratu prin libertati garantate de institutiuni monarchice constitutionale, pentru cá cu acésta Europ'a se ne respecte mai multu, fiindu cà amu intaritu cu tóte garantiile esistenti'a nóstra; fiindu sigura Europ'a, cà si de aci inainte vomu avé aceeasi fidelitate, care amu avut'o si pêna acum, si cà nu voimu se aducemu nici o neplacere natiuniloru vecine; cautandu in totudeauna se fimu in famili'a Européna unu elementu de ordine si de progresu, unu esemplu de incuragiare pentru tóte popórele din Orientu, care cá si noi voru cautá se adopte formele moderne ale Europei occidentale, pentru cá si Europ'a se nu se desinteresseze la sórtea tineteloru regate, care se infiintiéza pe ruinele imperiului de resaritu, regeneratu prin legitim'a tendintia a poporeloru susceptibile de civilisatiune.

Noi nu vomu incetá nici-odata de a probá prin faptele nóstre, cà avemu consciintia deplina despre rolulu, ce ne este datu a indeplini si cà acestu rolu este temperatu la noi prin sentimentulu datoriei, ce avemu de a aratá, cà popórele, cari se regeneréza in Orientu, cà popórele cari punu pe Capulu Suveraniloru loru corónele regesci, sunt unu elementu mai multu de desvoltare si de inflorire pentru acele campii desolate ale Europei orientale, pe care suflarea Europei moderne le-a rechiamatu la viatia (aplause).

Pentru noi Corón'a Regala, care o vomu presentá Domnului Rege alu Romaniei, dupa usurile moderne, va fi inca o reinoire a pactului dintre tiéra si Domnu, cà si Elu va fi in totu-deauna, precum s'a aratatu pêna acum, fidelu pazitoru alu libertatiloru poporului romanu (aplause prelungite).

Candu celu d'antaiu rege romanescu (Ionitia Asan) a cerutu corón'a de la Santulu Papa, elu a intielesu, cà dupa usulu de atunci, se contractéze cu acela, care distribuiea corónele, unu pactu de buna armonia politica. Candu noi astadi punemu pe capulu Domnului nostru Corón'a Regala, intielegemu se damu o proba de amicie fidela natiuniloru puternice ale Europei, cari credu in libertate si in progresu.

De aceea credu, cà bine amu facutu, candu la art. 1 alu legei amu inaltiatu antaiu pe Romania la Regatu, pentru cà Romani'a a fost mai antaiu si apoi Domnii, cari s'au insuflatu din maretiele ei aspiratiuni.

Asia dér', de astadi inainte, tiér'a este inaltiata prin sine la o demnitate superióra si ea va sci sè se arate démna de acést'a inaltiare. Acést'a este speranti'a, acést'a este credinti'a nóstra a tuturoru, pentru acést'a vomu votá cu totii acést'a lege (aplause prelungite).

D. p r e s i e d i n t e a l u c o n s i l i u l u i. D-loru, este de datori'a mea se ve multiamescu din tóta anim'a pentru sentimentele unanime ce ati manifestatu cu acést'a ocasiune. Onorabilulu d. Ionescu a lamuritu, a caracterisatu, care este intielesulu proclamarei Regatului la noi; d-s'a a spusu cà divanulu ad hoc 'la proclamatu. Si candu dicea cuvintele acelea, m'am uitatu la tribuna si am vediutu bustulu Càmpineanului, si atunci 'mi-amu adusu aminte de unu faptu din istori'a nóstra. Se càutati, d-loru, in cancelari'a Austriei si veti gasi acolo, cà inca de la congresulu de la Sistovu, Cantacuzino si Campineanu s'au dusu se céra unirea tieriloru si Regatulu, Campineanu inca de la 1838 s'a dusu la Londra si la Paris si a datu memorii, cerendu unirea principateloru si constituirea loru in Regatu. Prin urmare, nu este o conditiune noua, ci o conditiune, care de seculi e necesara Romaniei, cá se póta se traiésca libera si independinte, constituindu unu elementu de ordine, de progresu si de civilisatiune in Orientu (aplause prelungite).

(Va urmá.)

Serbarea armatei. Eri la órele 11 in sal'a Tronului se aflau adunati dd. oficiari de tóte gradele din gard'a civica si din garnisóna. In drépt'a si in stang'a Tronului erau asiediati stegarii, cari purtau drapelele corpuriloru, formandu garnisón'a din Bucuresci. La órele $11^1/_4$ Majestatile Loru au trecutu prin salonulu albu, unde au primitu felicitarile casei civile si militare si au intratu in sal'a Tronului, salutate de viui aclamatiuni. Regele si Regin'a s'au asiediatu pe Tronu, d. generalu Slaniceanu, ministru de resbelu, infatisiandu-se inaintea Majestatiloru Loru, a rostitu urmatórele cuvinte:

„Mari'a Ta! Armat'a, salutandu in capitanulu ei pe primulu Rege alu Romaniei, este fericita de a avé o nóua ocasiune spre ai reinoi sentimentele sale de credintia si devotamentu, si a rogá pe Majestatea Vóstra se'i pastrati nealterata, in tóte impregiurarile, aceeasi incredere, care i-a datu taria spre a strabate grelele evenimente, prin cari amu trecutu. Se traiti Majestatile Vóstre! Se traiésca Regatulu Romaniei!"

Aceste urari au fost insoçite de entusiaste aclamatiuni. Regele a respunsu:

„Armat'a cunósce dragostea, ce am pentru dens'a si càtu sunt in totu-de-una fericitu, candu Me aflu in mijloculu ei; astadi inse semtu o deosebita multiumire a ve vedé strinsi in giurulu Meu. Marele actu, pe care l'a proclamatu natiunea, virtutea si devotamentulu ostirei, l'a pregatitu si l'a inlesnitu, si din generosulu sange, cu care dens'a a stropitu edificiulu politicu alu Romaniei, a incoltitu sementi'a marirei nóstre, a resaritu neatêrnarea, a infloritu Regatulu Romaniei. Dè Dumnidieu, cá pretutindeni, si mai alesu aci la noi, se domnésca indelungi ani de linisce si de pace, de care tiér'a are trebuintia pentru propasirea si desvoltarea ei; déca inse vr'odata mam'a nóstra comuna ar' avé ear' trebuintia de bratiulu, de sangele, de viati'a nóstra, sunt siguru, cà veti urmá pe Regele Romaniei cu aceeasi incredere, cu aceeasi abnegatiune, cu care ati urmatu in trecutu pe Domnulu si Capitanulu vostru, care nu s'a indoitu niciodata de devotamentulu vostru, de stramosiésca vóstra vitejia. Ceea ce ve dicu astadi vóue, dela inaltimea Tronului si in façi'a acestoru steaguri, simbole incununate cu gloria ale patriei, o dicu, prin voi tuturoru camaradiloru vostri, o dicu armatei intregi, care se va uní pururea cu Mine in puterniculu strigatu: Traiésca Regatulu Romaniei."

Unu puterincu si intreitu ur'a a isbucnitu atunci din pepturile tuturoru oficiariloru, electrisati de miscatórele cuvinte ale augustului loru siefu. Pogorandu-se apoi depe Tronu, Majestatile Loru au trecutu in salonulu albu, unde dd. generali au fost invitati a se presentá. In timpulu acesta drapelele, insoçite de dd. oficiari respectivi, s'au reintorsu la corpurile loru, ce se aflau asiediate d'alungulu calei Victoriei, avendu flanculu dreptu spre Palatu. Dupa ce trupele 'si au seversitu formatiunea pentru defilare, Majestatea S'a Regele s'a coborîtu pe piati'a Palatului, unde, avendu alaturi pe d. ministru de resbelu, si incungiuratu de generalii armatei si de unu numerosu statu-majoru, a primitu defilarea trupeloru, cari, trecêndu pe d'inaintea Regelui, ilu aclamau cu entusiasmu. Regin'a, incungiurata de damele curtii sale, a asistatu din balconu la acésta serbare militara. La ferestrele si balcónele locuintieloru din giurulu Palatului, precum si pe ambele laturi ale stradei, unu numerosu publicu era intiesatu, salutandu cu aplause drapelele in trecerea loru si aclamandu caldurosu pe Regele Romaniei, càndu s'a retrasu in Palatu, dupa terminarea revistei.

Dela Clusiu primiramu, cu privire la cele impartasite in Nr. 29 alu fóiei nóstre, dela invetiatorulu de acolo urmatórea scrisóre:

D-le Redactoru! Casulu neplacutu, intemplatu intre mine si intre d. capelanu locale gr. cat., s'a descrisu in foiele locale si in num. 29 alu „Gazetei", in termini esagerati, necorespondiendu acesti'a intemplarei.

Deci ve rogu a publicá aceste orduri, cu atàtu mai vèrtosu, càci caus'a intréga deja in 13 l. c. s'a fostu compusu intre noi in modulu celu mai amicalu si onorificu si tóta impàrtasîrea tendentiósa o dechiaru de facuta fora scirea si invoirea mea.

Primiti, Ve rogu, espressiunea deosebitei mele stime.

Clusiu 28 Martiu 1881.

Iacobu Murasianu, invetiatoru.

D-lu invetiatoru crede, cà ne-a spusu ceva nou, dechiarandu, cà afacerea s'a compusu intre d-s'a si d. capelanu; déca d-s'a ar' fi cetitu cele scrise in Nr. 29, ar' fi vediutu, cà noi scieamu deja despre acést'a. Càtu pentru „termenii esagerati", pretinsi de d-s'a, apoi ilu asiguramu, cà corespondintiele ce le-amu primitu sunt subscrise de 11 cetatiani romani din Clusiu, cari adresandu-se la noi n'au pututu avé alte „tendintie", de càtu a impedecá repetirea unoru asemeni intemplari scandalóse pe viitoriu. Acést'a s'a accentuatu si in Nr. 29. Este acuma la rêndulu autoritatii mai inalte bisericesci, cá se cerceteze faptulu si se iè mesurile ce le crede mai bune, pentru cá se nu se mai póta repetá.

Diverse.

(La adunarea generala electorala) ce se va tiené mane Dumineca la 3 óre p. m. speramu cà voru luá parte càtu mai multi alegétori. In interesulu causei este chiaru de doritu cá se nu lipsésca nici unulu.

(Printiulu mostenitoriu Rudolf) a ajunsu in deplina sanetate la 28 Martiu in Iaffa si la 29 l. c. in Ierusalimu. La pórt'a dela Iaffa printiulu a descalecatu si a mersu pe josu cá unu pelegrinu pêna la biseric'a, unde se afla s. mormentu. Pàna in 15 Aprile principele Rudolf voiesce a se reintórce la Vien'a.

(Manifestarile de bucuria in Bucuresci) nu mai au finitu. Càteva dile dupa olalta orasiulu Bucuresci a fost illuminatu. Regele si Regin'a, ori unde se arata, intimpina o primire entusiastica. Marti Majestatile Loru au primitu intre altele si felicitarile unei deputatiuni a comunitatii Eleniloru, care a presentatu Reginei unu frumosu buchetu, precum si felicitarile comunitatii israelitiloru.

(O bravura a lui Vandori.) Sub titlulu „Inimicii nostri“, scrie „Alegét.“: „Suntemu informati, cà Ungurii pripasiti pe la noi, in a'lu carora capu se afla unu anume Vandory, alias Beer (fostulu redactoru alu pamfletului unguresu „Bukuresti Hirado“), au fost singurii intre strainii ocrotiti de noi, cari cu ocasiunea serbatorirei regatului, au manifestatu sentimente ostile acestei tieri, facêndu chiaru demonstratii sgomotóse in cercurile loru oculte. Vomu reveni. — Aflamu cà faimosulu Vandory ar' fi fost chiaru arestatu si espedatu peste granitia.

(Comparare intre Romani'a si alte Regate.) „O scurta observatiune statistica, o simpla comparare intre noi si alte Regate din Europa, — scrie „Pressa“ — va fi suficienta, lasandu la o parte multe alte consideratiuni, spre a probá, càtu Romani'a meritá si trebuieá a-si luá loculu seu cá Regatu intre cele-l'alte state europene. Numai Romani'a propriu disa, lasandu la o parte nou'a s'a provincia Dobrogea, are o intindere de pamentu de 129,947 kilometre pàtrate, avendu o populatiune de 5,376,000 locuitori. — Greci'a are 50,123 kil. pàtrate cu 1,679,775 locuitori. — Danemarc'a are 38,302 kil. patrate cu 1,969,454 locuitori. — Oland'a are 32,972 kil. patrate cu 4,037,010 locuitori. — Belgi'a are 29,455 kil. patrate cu 5,536,146 locuitori. — Bavari'a are 75,863 kil. patrate cu 5,022,390 locuitori. — Portugali'a are 89,625 ki'og. patrate cu 4,348,551 locuitori. Si tóte aceste tieri sunt Regate, de multu timpu, si fara a se mira nimeni! Si Romani'a se fi remasu Principatu cá Monaco, Montenegru, etc. . . ! Cu dreptu cuventu s'a disu dér' in Adunare de d. Ministru de esterne, cà ceea ce erá anormalu, nu este ceea ce s'a facutu la 14 Martiu, ci ceea ce a esistatu pêna la 14 Martiu!

Revista bibliografica.

(Cursu elementaru de literatura, notiuni de Logica, Stilistica, Retorica) cum si o colectiune de bucàti si fragmente din scriitorii seculiloru XVI, XVII, XVIII si XIX, alfabetulu si ortografi'a cirilica pentru usulu scóleloru secundare de bàiati si de fete, alu scóleloru normale si comerciale, precum si pentru studiulu privatu. Cu 50 modele, 115 dispositiuni si mai multe teme de lucratu de I. Manliu professoru. Bucuresci, tipografi'a Academiei, Romane, Strad'a Academiei Nr. 19. Pretiulu 5 lei noi (2 fl. 20 cr.)

Din prefaçia vedemu, cà autorulu, care preda limb'a romana la liceulu St. Sava, cursulu superioru, semtiendu lips'a unui cursu alu limbei romane pentru clasele secundare, alu carui materialu se fia luatu din tóte studiele, ce se predau in cursulu secundaru, cá istori'a, geografi'a sciintiele naturale s. a., spre a inlesni metodulu si a face pe elevi se intieléga mai bine acele studii, a scrisu unu asemenea cursu, conformandu-se programei oficiale. Notiunile de logica, precum si stilistic'a generale, sunt insoçite de deprinderile practice trebuintióse. In ceea ce privesce retoric'a este tractata numai partea teoretica; notiunile de estetica sunt atinse in trécatu, pe ici pe colo. Autorulu a creditu, cà este bine, cá sè se ocupe puçinu si de limb'a trecutului, cá si de literatur'a ei. Acést'a l'a indemnatu a adauge càrtii mai multe bucati si fragmente importante din seculului XVI—XIX, reproduse cu ortografi'a loru originala. Ortografi'a cartii e cea adoptata de Academia. Intregulu opu (care are 468 pagine, afara de adausu cu 100 pag.) se presenta cá o scriere fórte folositória si instructiva, lucrata cu multa pricepere si diligintia.

Invitare.

Clubulu electoralu din cerculu Desiului invita pe alegatorii romani din acelasi cercu la adunarea, ce se va tiené in Desiu la 5 Aprile 11 óre a. m in cas'a párochiala gr. cat.

Desiu in 27 Martiu 1881.

Gabriele Manu. *August. Munteanu.*
Ioanu Welle.

Convocare.

Domnii alegatori de partida nationala din colegiulu electoralu Magyar Lápos prin aceast'a se convóca la conferinti'a, ce se va tiené in Lapusiulu Unguresсu in 7 Aprile 1881 st. n., la 10 óre autemeridiane, pentru alegerea celoru 2 delegati spre a representá acestu colegiu in conferinti'a generala electorala de'a Sibiiu in 12 Maiu a. c.

Lapusiulu Unguresсu in 29 Marte 1881.

Samuilu Cupsia, pres. alu com. electoralu. Vasiliu Musta, membru alu comit. elector.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 1 Aprile st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	113.90	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	116.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	130 25	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	109.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	87.10	Rent'a de harthia aust.	75 65
dto. (II-a emissiune)	103.—	„ de argintu „ .	76 45
dto. (III-a emissiune)	89.80	„ de auru „	93.05
Bonuri rurale ungare	96 75	Losurile din 1860 .	130.20
dto. cu cl. de sortare	95.40	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	810.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	95.50	„ bancei de creditu ungare . . .	263 77
dto. cu cl. de sortare	94.30	„ bancei de creditu austriace . . .	306.70
Bonuri rurale transilvane	96 —	Argintulu . . .	—.—
„ croato-slav. . .	97.—	Galbini imperatesci .	5 51
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94 15	Napoleond'ori . .	9 24½
		Marci 100 imp. germ. .	57 10
		Londr'a. . . .	117.10

Sciri ultime.

Vien'a 1 Aprile. Nunt'a printiului Rudolf este ficsata pentru 10 Maiu. — Turci'a, Itali'a si Serbi'a au recunoscutu Regatulu Romaniei.

Cursulu de Bucuresci
dela 18/30 Martiu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	83.—	83.½
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	94.—	94.½
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	105.½	105.⅜
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	—.—	—.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.½	103.—
7% „ „ urbane	idem	96 ½	97.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	102.½	103.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	205.—	210.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	27.½	28.½
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	565.—	570.—
Auru contra argintu		100 ½	101.—
Auru contra bilete hipotec. .		100.½	101.—
Auru contra bil. de Banca nat		100.½	101.—
Florini Val. Austr.		2 14	2 16

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henrion.